

Biodiversiteit in Zwijndrecht behouden en verbeteren

**Portefeuillehouder: Henk Mirck
Opsteller: Kees Noordermeer
Datum: Augustus 2013**

1. Inleiding	3
Europees niveau	3
Nationaal niveau	3
Regionaal niveau	3
Lokaal niveau	4
Waarom deze nota?	5
Leeswijzer	5
2. Biodiversiteit	5
Wat is biodiversiteit	5
Wat betekent biodiversiteit voor onze omgeving.....	6
3. Welke beleidskaders hebben we al?	7
Structuurvisie 2020	7
Milieubeleidsplan 2010-2014.....	7
Duurzaamheidsuitvoeringsprogramma (DUP 2011-2015)	7
Gedragscode Flora en Fauna (2008)	7
Bomencompensatie beleid (2011).....	7
Groenstructuurplan (2005 -2015)	7
Waterstructuurplan (2007).....	8
4. Onze doelstelling	8
5. Hoe willen wij onze doelen bereiken	9
6. Wat kunnen nog meer doen?	10
Planologie	11
Uitvoering	11
Communicatie	11
7. Samenwerking	12
8. Onze uitvoeringsagenda voor het DUP	13
9. Samenvatting	14
Bronnen	15
Websites.....	15

1. Inleiding

Toenemende verstedelijking, uitbreidende infrastructuur, verontreiniging van lucht, bodem en water door bestrijdingsmiddelen en de introductie van exotische soorten in ons ecosysteem, hebben een negatieve invloed op de biodiversiteit in onze leefomgeving. Op verschillende schaalniveaus is er inmiddels beleid, dat deze beperking beoogt tegen te gaan.

Europees niveau

Over het gehele Europese continent worden 42% van de zoogdieren, 15% van de vogels en 52% van de zoetwatervissen bedreigd. Voorts worden circa 1000 plantensoorten ernstig bedreigd en is een gedragsverandering in onze groene omgeving hard nodig. Om de bestaande biodiversiteit in stand te houden heeft de Europese Unie een uitgebreid netwerk van beschermde natuurgebieden, het "Natura 2000 – netwerk", in het leven geroepen en daarbij een aantal doelen gesteld.

Nationaal niveau

Een van de doelen van ons nationaal beleid is om in 2020 de duurzame condities voor het voortbestaan van alle in 1982 voorkomende soorten en populaties, te realiseren (LNV 2006). Dit wil men bereiken door natuurgebieden te verbinden zoals de Ecologische Hoofdstructuur (LNV 1990, Ministerie van landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit). Grote gebieden hebben immers relatief minder last van externe invloeden en versnippering.

Algemeen geldt de Flora- en Faunawet die in april 2002 van kracht is geworden. Doelstelling daarvan is de bescherming van in het wild levende plant- en diersoorten.

Regionaal niveau

Op regionaal niveau wordt het gebied tussen Rotterdam en Dordrecht de "Deltapoort" voor onder andere natuur- en recreatie aangelegd. Het verbindt het Groene Hart met de zuidwestelijke Delta. Het is één van de meest dynamische gebieden in de Zuidvleugel. De Zuidvleugel is in de afgelopen decennia in een rap tempo verstedelijkt. Deltapoort zet in op investeringen die de leef- en ruimtelijke kwaliteit van dit gebied verhogen.

In dit gebied worden ecologische structuren verbonden en daardoor versterkt. Er moet zowel voor natuur als recreatie plaats zijn. Voor de natuur worden locaties aangelegd die niet mogen worden betreden en daar omheen worden voet- en fietspaden aangelegd.

Vooruitlopend op de definitieve plannen is een aantal quick Win-projecten in Deltapoort al volop in uitvoering en zijn een aantal nieuwe recreatievoorzieningen in het buitengebied

tussen Heerjansdam en Zwijndrecht in gebruik genomen. Zo is op 20 maart 2013, de Nationale boomfeestdag, de polder "De Hooge Nesse" officieel geopend voor publiek en zijn er op deze dag 60 bomen door 120 kinderen geplant. Het gebied moet verder ontwikkeld worden tot een locatie waar natuur, recreatie en duurzame energie samen gaan. In het Develbos is op feestelijke wijze het verbeterde ruiterspad geopend. Op de Veerplaat zijn schaduwbomen geplaatst en is er een nieuw fietspad met een ecologische oever in de polder Buitenland in Heerjansdam aangelegd.

Lokaal niveau

Biodiversiteit is ook op het lokaal niveau in Zwijndrecht van groot belang en hebben we de zorgplicht uit de Flora- en Faunawet. Het verbinden van "duurzaam beheer" met "biodiversiteit" is een hoofdzaak en belangrijk voor de kwaliteit van onze leefomgeving. In het kader van de Flora- en Faunawet heeft Zwijndrecht in samenwerking met Dordrecht gedragscodes opgesteld ter voorkoming van schade aan dieren en planten bij de vele werkzaamheden die de gemeente voor het beheer en onderhoud uitvoert. Bijvoorbeeld geen groen snoeien of riet verwijderen in de broedtijd of bomen verwijderen waar vleermuizen huizen dan wel andere vogels (meestal roofvogels) hun vaste verblijfplaats hebben. Het uitgangspunt is dan "nee, tenzij" en er geldt een zorgplicht. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. In hoofdstuk 3 van deze nota is het bestaande beleid van gemeente Zwijndrecht uitgewerkt.

Waarom deze nota?

Gemeente Zwijndrecht wil graag een bijdrage leveren aan het behoud van en daar waar mogelijk verbetering van de biodiversiteit. De nota beschrijft waarom biodiversiteit zo belangrijk is voor onze leefomgeving en wat we binnen dit thema doen.

De aanleidingen om tot een biodiversiteitsnota te komen zijn de volgende:

Het creëren van overzicht en samenhang, opdat visie en doelen niet diffuus maar helder zijn en informatie consistent en op één plek vindbaar is. Helderheid verschaffen voor gebruikers van dit beleid en de samenleving.

Uitvoering geven aan en borgen van al vastgesteld beleid zoals de (wettelijk verplichte) nadere uitwerking van de Gedragscode Flora en Faunawet. Onder andere door het opstellen van een Natuurwaardenkaart welke tevens dient als aanvulling op de gedragscode Ruimtelijke Ordening.

Een vervolgstap is het ontwikkelen van een Natuurkansenkaart. De Natuurkansenkaart is bedoeld om de potentiële natuurwaarden in kaart te brengen en hier direct biodiversiteitsmaatregelen aan te koppelen.

Daarnaast is ook informatie verstrekking naar inwoners, instellingen en bedrijven en onze samenwerkingspartners als o.a. wijkplatforms, Stichting Natuur&Landschap Zwijndrechtse Waard, vereniging Arboretum Munnikpark en Weizigt Natuur en Milieu Centrum.

We doen dus al veel op dit terrein maar zoals hierboven aangegeven is deze nota vooral bedoeld om samenhang aan te brengen in deze activiteiten. Daarnaast doen wij in deze nota enkele voorstellen om ons biodiversiteitsbeleid te borgen en versterken.

Leeswijzer

Deze nota gaat allereerst in op de vraag wat precies onder het begrip biodiversiteit moet worden verstaan. Vervolgens wordt het belang van biodiversiteit onderbouwd. In het derde hoofdstuk van deze nota zijn onze doelstellingen op het gebied van biodiversiteit omschreven. In de daarop volgende hoofdstukken is beschreven hoe wij deze doelstelling willen bereiken. Daarbij wordt enerzijds samenhang aangebracht tussen al bestaande activiteiten. Daarnaast worden enkele voorstellen gedaan om de effectiviteit van ons biodiversiteitsbeleid te vergroten.

2. Biodiversiteit

Wat is biodiversiteit

Het leven op aarde kent veel variaties. Of het nu gaat om de kleinste bacteriën, schimmels en planten of de grootste dieren, de tropische regenwouden of de Nederlandse weilanden. Elke levensvorm, elk ecosysteem en elke genetische variatie is uniek en onvervangbaar. Deze grote verscheidenheid noemen we biodiversiteit.

Diversiteit in flora en fauna zijn bepalend voor een goede ecologische kwaliteit. Zonder deze variatie is een gezond leven bijna niet mogelijk.

Het is een levensketen van allerlei schakels die in elkaars behoefte voorzien en is daarnaast van belang voor allerlei andere functies waarvan verschillende in dit hoofdstuk nader worden toegelicht.

Wat betekent biodiversiteit voor onze omgeving.

Biodiversiteit biedt kansen voor het creëren van een mooie en aantrekkelijke leefomgeving en een verbetering van het vestigingsklimaat voor bewoners. Een groene woon- en werkomgeving moet kwaliteit hebben en aantrekkelijk zijn om in te verblijven en te recreëren.

Biodiversiteit ondersteunt daarmee de ambitie die wij in onze structuurvisie hebben vastgelegd. Er zijn ook nog andere redenen waarom biodiversiteit versterkt moet worden, *want*:

1. Gezonde bomen zuiveren de lucht en geven verkoeling;
2. Woningen met een uitzicht op groen en water hebben voor veel mensen een meerwaarde;
3. De mensen voelen zich meestal gezonder in een groene omgeving;
4. Kinderen spelen vaker buiten als er meer groen in hun omgeving is;
5. Versteende tuinen en gebieden nemen veel minder regenwater in de bodem op en het grootste deel aan regenwater verdwijnt dan in het riool;
6. Buurttuinen in de wijk, aantrekkelijke en goede recreatie terreinen, goede fietsroutes door het buitengebied en ook de gemeentelijke parken versterken de sociale functies;

Er zijn natuurlijk veel meer redenen te bedenken waarom biodiversiteit versterkt moet worden. Maar de bovenstaande redenen zijn wel de belangrijkste om het serieus op te pakken.

3. Welke beleidskaders hebben we al?

Structuurvisie 2020

In de Structuurvisie 2020 wordt aangegeven dat Zwijndrecht een groene- en rustige gemeente in de grenslijn van de Randstad wil zijn. Maar Zwijndrecht is in het algemeen ecologisch gezien soortenarm. In het hoofdstuk Groen, Water en het Buitengebied van de Structuurvisie 2020 zijn de ambities en de opgaven opgenomen die de ecologische structuren moeten versterken.

Zo wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van een landschapspark in het kader van Deltapoort Randstad 2040. Het Munnikenpark, het Molenvlietpark en de Develzoom zijn verbindingen van het landschap met de bebouwde kom.

Milieubeleidsplan 2010-2014

In het Milieubeleidsplan 2010 - 2014 is de focus vastgelegd waarbinnen de komende jaren gewerkt wordt aan het milieu in Zwijndrecht. De bijdrage aan de milieuvisie is aan de hand van 5 prestatievelden concreet gemaakt waarvan Biodiversiteit er één van is.

Duurzaamheidsuitvoeringsprogramma (DUP 2011-2015)

Zwijndrecht heeft in haar DuurzaamheidsUitvoeringsProgramma 2012 – 2015 (hierna: DUP) opgenomen om te werken aan het behouden van en mogelijk te verbeteren van de biodiversiteit in Zwijndrecht.

Gedragscode Flora en Fauna (2008)

In 2008 is een gedragscode vastgesteld in het kader van de Flora en Faunawet voor het zorgvuldig handelen bij ruimtelijke ingrepen. De gedragscode beschrijft regels om schade aan beschermde soorten, planten en dieren te voorkomen.

Bomencompensatie beleid (2011)

Voor het kappen van bomen zijn duidelijke procedures vastgesteld. In de nota "Bomencompensatiebeleid gemeente Zwijndrecht" zijn regels en voorwaarden opgenomen hoe Zwijndrecht om wil gaan indien een boom moet worden gerooid. In het beleid is geregeld dat bij een kapvergunning een compensatieplan moet worden aangeleverd. Als er geen compensatieplan is, wordt geen kapvergunning verleend. Met deze verordening heeft de gemeente controle over het kappen van bomen op het grondgebied van de gemeente.

Groenstructuurplan (2005 -2015)

Het groenstructuurplan beschrijft de opbouw en de kwaliteiten van de aanwezige groenstructuren. Hierbij zijn de identiteit van de hoofdgroenstructuur en

ecologie / biodiversiteit de belangrijkste aandachtspunten. Op basis van een grondige analyse zijn knelpunten en potenties bepaald. Conclusie is dat meer aandacht gegeven dient te worden aan de identiteit van de hoofdgroenstructuur en ecologie.

Waterstructuurplan (2007)

In samenwerking met het Waterschap Hollandse Delta is het Waterstructuurplan opgesteld met de gezamenlijke intentie het stedelijk watersysteem op orde te brengen.

Drie hoofdoplossingsrichtingen zijn hierbij van belang:

- De Devel tot schoonwaterreservoir ontwikkelen;
- Het stedelijk waterafvoersysteem herinrichten;
- Extra ruimte voor waterberging realiseren.

4. Onze doelstelling

De gemeente zet zich in om het leefklimaat voor planten, dieren en burgers zo goed mogelijk op pijl te houden en zo nodig te verbeteren door een goede en evenwichtige balans te realiseren binnen de bestaande ecosystemen.

5. Hoe willen wij onze doelen bereiken

Onze doelen willen wij bereiken door er op toe te zien dat bestaand beleid ook daadwerkelijk wordt nageleefd:

- dat de afgesproken gedragscodes voor flora- en fauna ook daadwerkelijk worden nageleefd bij het onderhoud in de buitenruimte en op het gebied van ruimtelijke plannen en ontwikkelingen;
- dat bij kapvergunningen het opgestelde beleid voor de compensatie van verwijderde bomen van de Bomenverordening zorgvuldig wordt nageleefd en de procedures worden uitgevoerd;
- in het kader van het Waterstructuurplan, water- en groenverbindingen in stand te houden dan wel te verbeteren en uit te breiden;
- in het kader van het *Groenstructuurplan* kwalitatief, robuust en aantrekkelijk groen te realiseren en een functionele beplanting toepassen, bijvoorbeeld een goede

straatboom beplanting, een dichte bodembedekker onder bomen, een wintergroene heg of een kleurrijke stadsbak.

- Rotondes met bloeiende planten en struiken aanleggen.
- Plantsoorten te kiezen die veel bijen of vlinders aantrekken en bomen of struiken met veel vruchten voor besetende vogels. Het aanleggen van boomtuinen, bloemenweides, gemengde borders, heesterborders en vogelbosjes bieden goede kansen.
- Door de samenwerking met burgers, scholen, natuurinstellingen en andere organisaties die zich bezig houden met natuur en inrichting te bevorderen.
- Scholen te betrekken en mee te laten doen door natuurlessen te geven.

6. Wat kunnen nog meer doen?

De gemeente heeft gedragsregels in het kader van de Flora- en Faunawet opgesteld. Deze gedragsregels omschrijven echter niet de locaties waar extra aandacht dan wel bescherming van de natuur bij onderhoud, herstructurering of ontwikkeling nodig is.

Een handig instrument bij de uitvoering van werkzaamheden is een zo genaamde "*veldgids Beschermde planten en dieren in Zwijndrecht*" waarin beschermde planten en dieren zijn opgenomen.

In het verleden zijn hierover wel contacten gelegd met de vogelwacht van Stichting Natuur&LandschapZwijndrechtseWaard en IVN Zwijndrecht en Dordrecht maar is niet verder uitgewerkt. Hier ligt nog een taak om dit verder op te pakken.

Daarbij is een *Natuurwaardenkaart* ook een uiterst geschikt instrument om te gebruiken.

Hierop staan de locaties waar de kans groot is dat er dieren en planten voorkomen die op de lijst met bedreigde plant- en diersoorten staan.

Planologie

Ruimtelijke plannen moeten voldoen aan "een goede ruimtelijke onderbouwing".

Biodiversiteit is een onderdeel dat meegenomen moet worden bij deze onderbouwing.

In het kader van de gedragscode ruimtelijke ontwikkeling en inrichting is een aanvulling nodig met gebouwbewonende soorten. Bij het opstellen van bestemmingsplannen moet de gemeente rekening houden met de uitvoerbaarheid van de Natuurbeschermingswet voor de gebiedsbescherming en de Flora- en Faunawet voor de soorten bescherming.

In bestemmingsplannen en bij nieuwe ontwikkelingen kan zo bekeken worden of er bedreigingen voor flora en fauna aanwezig zijn en nader onderzoek moet plaats vinden.

Uitvoering

Bij onderhoudswerkzaamheden aan groen, riet of baggerwerkzaamheden in watergangen kan van te voren rekening worden gehouden met de aanwezige beschermde dieren en planten. Dit voorkomt ook onnodig oponthoud van werkzaamheden.

Een Natuurkansenkaart laat zien waar de kansen liggen om de biodiversiteit te versterken of gericht soortspecifieke maatregelen te treffen. Denk bijvoorbeeld aan het ontwikkelen van een zoom- en mantelvegetatie langs bosranden waarvan vele soorten profiteren (algemene biodiversiteitsmaatregel), maar ook aan het aanplanten van bomen om een vliegroute voor vleermuizen te herstellen (soortgerichte biodiversiteitsmaatregel). Hierbij is de inbreng van de lokale kennis van natuurverenigingen van groot belang.

Natuurwaardenkaarten en Natuurkansenkaarten helpen ons op een eenvoudige manier goede ruimtelijke plannen te maken en bij het onderhoud en aanplanten van bomen rekening te houden met de biodiversiteit.

Communicatie

Door onze burgers en partners te informeren over nieuwe ontwikkelingen in de gemeente kunnen wij mogelijk de draagkracht voor biodiversiteit vergroten. Bijvoorbeeld door mensen

te informeren hoe groot de invloed van hun tuin kan zijn voor de biodiversiteit in hun directe omgeving. Dat heeft een positieve invloed op biodiversiteit.

De boomfeestdag is een goed voorbeeld waarbij kinderen, docenten, ouders en andere organisaties bij de ondersteuning van de natuur worden betrokken.

Daarnaast werken wij op lokaal niveau nauw samen met de Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard. Zij organiseren natuurlessen op basisscholen en organiseren diverse natuurdagen om de burgers bekend te maken met de natuur en duurzaamheid.

Ook werken wij samen met Weizigt Natuur- & Milieucentrum te Dordrecht om burgers en scholen te informeren over onder andere afval, natuur en biodiversiteit. Hierbij worden ook lessen en workshops voorbereid en uitgewerkt om de bewust wordings van natuur en biodiversiteit zo groot mogelijk te laten zijn.

7. Samenwerking

De gemeente is de spil in het biodiversiteitsbeleid, zeker waar het aankomt op de uitvoering in de buitenruimte. Dat komt omdat we vrijwel met alle aspecten rond de inrichting en het beheer van de openbare ruimte te maken hebben. Dat kan zijn op beleidsmatig- en juridisch gebied, als partij bij de ontwikkeling van locaties en vooral in de beherende rol.

Wij hebben een centrale positie omdat wij contact hebben met burgers, lokale, regionale – en landelijke organisaties, waterschappen en provincie.

Bij de uitvoering van dit beleid zoeken wij onder andere de samenwerking met: burgers, woningbouwcorporaties, wijkplatforms, scholen, volkstuinverenigingen, waterschappen, Provincie, Natuur en Recreatieschap IJsselmonde, Weizigt Natuur- en Milieu Centrum, Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard en de Vereniging Arboretum Munnikepark.

De Stichting N&LZW, de Vereniging Arboretum Munnikpark en Weizigt NMC kunnen ons ondersteunen bij communicatie en de uitvoering van ons beleid.

8. Onze uitvoeringsagenda voor het DUP

Wij vinden dat ons beleid rond biodiversiteit een onderdeel is van ons duurzaamheidsbeleid. Daarom zal de uitvoeringsagenda die met ons biodiversiteitsbeleid samenhangt worden opgenomen in het DUP.

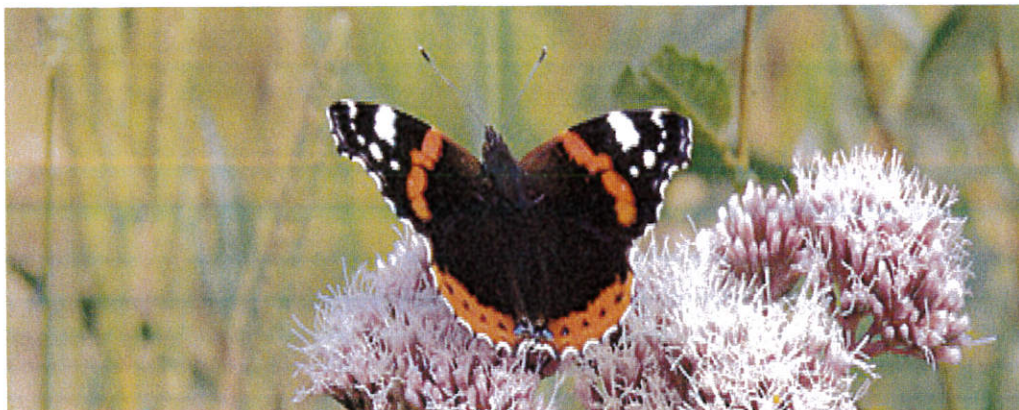
De volgende acties en maatregelen zullen daarin terugkomen:

- om de kennis te benutten van deskundigen gaan we het contact versterken met de partijen genoemd in hoofdstuk 7. *Planning 2013 en doorlopend*;
- volkstuinverenigingen, landbouwers en particulieren er op te wijzen geen chemische bestrijdingsmiddelen meer toe te passen maar zoveel mogelijk biologische middelen te gebruiken. *Planning 2013 en doorlopend*;
- volkstuinverenigingen, landbouwers en particulieren te informeren om bijvoorbeeld bij natuurlijke oevers stroken van ca. 3 meter vanaf de waterkanten vrij te houden van landbouwbestrijdingsmiddelen zodat deze giftige stoffen niet in de oevers en het slootwater terecht kunnen komen. *Planning 2013 en doorlopend*.

We gaan Flora en fauna, indien financieel mogelijk, betrekken:

- bij ruimtelijke plannen en bestemmingsplannen rekening te houden met meer kwaliteit aan groen en de opgestelde gedragsregels uit de Flora & Faunawet zo goed mogelijk na te leven. *Planning 2013 en doorlopend*;
- bij het herstellen van onderbroken ketens, bv. voor vleermuizenroutes(die meestal hoge bomen omvatten voor slaap- en verblijfplek). *Planning 2013 en doorlopend*;
- bij het verscherpen van regels bij verkoop van openbare gronden (natuurwaardenkaart met een aanvulling voor ruimtelijk inrichting). *Planning onderzoeken 2013 en 2014*;
- bij het maaibeeld in gebieden waar dat mogelijk is. *Planning 2013 en 2014*;
- om braakliggende terreinen voor de periode dat er geen ontwikkelingen plaats vinden in te zaaien met bloemrijke zaden. *Planning direct en doorlopend*;
- om grasvelden te voorzien van bloemrijke perken. *Planning 2013 en doorlopend*;
- om gebieden duurzaam in te richten, de Hooze Nisse is een uitdaging om recreatie en natuur samen te ontwikkelen. *Planning reeds gestart*;
- bij onderhoud van bestaande oevers te onderzoeken of de aanleg van natuurlijke oevers mogelijk is. *Planning 2013 en 2014*;
- opvangbuffers voor hemelwater langs onze wegen, woningen en op bedrijfsterreinen te realiseren zodat het riool wordt ontlast. *Planning bij herstructurering van gebieden*;
- om buurtwijken te realiseren. Bij de herontwikkeling van wijken of kleinere locaties te onderzoeken waar buurttuinen voor biologisch tuinieren kunnen worden gerealiseerd; *Planning start 2013*;
- om voor de toekomst een natuurkansenkaart op te stellen(zie hoofdstuk 6). *Planning 2013-2014*;
- een praktische veldgids op te stellen in samenwerking met de Stichting N&LZW en IVN; *Planning 2013-2014*;

- jaarlijks een opfriscursus te organiseren over de regels van de gedragscode Flora en Fauna voor de mensen die in de buitenruimte werkzaam zijn bij het onderhoud;
Planning 2013 en doorlopend.

9. Samenvatting

Biodiversiteit is een levensketen van allerlei schakels die in elkaars behoefte voorzien en is daarnaast van belang voor allerlei andere functies. Elke levensvorm, elk ecosysteem en elke genetische variatie is uniek en onvervangbaar. Deze grote verscheidenheid noemen we biodiversiteit.

Biodiversiteit is belangrijk omdat we in een groene gezonde omgeving ons beter voelen en beter functioneren. Mensen houden meestal van groen in de buurt waar ze vertoeven.

Kinderen spelen vaker buiten waar groen aanwezig is. Het beschermen en behouden en verbeteren van flora en fauna is belangrijk voor allerlei planten, dieren en insecten. Zonder een goed evenwicht is geen goede biodiversiteit mogelijk.

Daarom zijn zowel op Europees, Nationaal, Regionaal en Lokaal niveau beschermingsregels opgesteld om biodiversiteit te behouden en te versterken.

Om de natuur en biodiversiteit als aandachtspunt op de kaart te zetten heeft de gemeente een contract met de Stichting Natuur & LandschapZwijndrechtseWaard afgesloten om onder andere natuureducatie op de scholen in Zwijndrecht te organiseren.

Met Weizigt NMC hebben wij een contract om educatie en communicatie te verzorgen over natuur en milieu. Een mooi voorbeeld is de boomfeestdag waar Weizigt en de Stichting N&LZW met scholen verschillende projecten hebben uitgevoerd.

De Afdeling Beheer heeft een groenstructuurplan met een onderhoudsplan opgesteld om zo een goed beeld te krijgen van het Zwijndrechtse groen.

In het DUP 2013-2015 gaan we de uitvoeringsagenda uit hoofdstuk 8 verwerken. De kaders voor groen en ecologie zijn in deze nota aangegeven en we moeten nu de handen uit de mouwen gaan steken.

Voor een betere en sterkere biodiversiteit zullen wij het beleid van deze kaders verder moeten uitwerken. Zo kunnen wij met zijn allen werken aan de vergroening en het versterken van de biodiversiteit in onze gemeente.

Bronnen

- IVN, groen doet goed;
- Weizigt NMC
- Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard

Websites

- www.biodiversiteitactieplan.nl
- www.ivn.nl
- www.natuur-zw.nl

't Weetpunt

